

Leo Trotskij: Varför mobiliserar Ryssland?

Inte ens Kreml vet

(11 september 1939)

Ur *Socialist Appeal*, [vol III nr 70](#), 15 september 1939, s 1.

Översättning från engelska, Göran Källqvist från versionen på [MIA](#).

Moskva mobiliserar och alla frågar sig, mot vem? Men för närvarande vet inte ens Kreml det. En sak står klar: överenskommelsen mellan Tyskland och Sovjetunionen underlättade nederlaget för Polen, men garanterar ingalunda Sovjetunionens neutralitet. Den polska armén visade sig vara svagare än många antog. Nu tittar utan tvekan folk i Paris och London med intresse och utan överdriven oro på hur den tyska armén närmar sig den sovjetiska gränsen. Vänskapen mellan Stalin och Hitler behöver avstånd. Polens fullständiga nederlag kan visa sig bli ödesdigert för den tysk-sovjetiska överenskommelsen. Efter att ha slagit sig ner på gränsen till Ukraina och Vitryssland kommer Hitler att föreslå Stalin att han ska ge sin nya ”vänskap” en mer aktiv karaktär. Samtidigt kan han vända sig till Paris och London med förslag om att ge den tyska armén möjlighet att marschera längre österut, och visa sig vara helt villig att på samma gång förbinda sig att inte ta upp frågan om kolonier på 25 eller 50 år (Hitler byter med glädje rum mot tid). Under trycket från denna dubbla utpressning kommer Stalin att bli tvungen att göra ett definitivt val. Med tanke på att detta kritiska ögonblick närmar sig mobiliserar Kreml. För att hålla båda vägarna öppna rapporterar Moskvas radiostationer nyheter på ryska som är välvilliga mot västdemokratierna, och på tyska som är välvilliga mot Tyskland. Det är svårt att tänka sig ett mer symboliskt uttryck för Kremels dubbelspel och Stalins personliga karaktär. Hur ska detta dubbelspel lösas?

Långt krig farligt för Hitler

Stalins förstår det som till och med den före detta kejsaren Wilhelm insåg: nämligen att ett utdraget krig gör att Hitler går mot en stor katastrof. Men hela frågan handlar om tidsgränser och tempo. På vägen mot avgrunden kan Hitler inte bara krossa Polen, utan också ge Sovjetunionen så hårda slag att det kan kosta Kremloligarkin huvudena. Och dessa herrar värderar sina huvuden över allting. För sin räddnings skull kan de tvingas gå längre tillsammans med Hitler än de ville när pakten slöts.

Ett hinder på denna väg är förvisso att alliansen med fascismen är väldigt impopulär bland folkmassorna. Molotov hänvisade nyligen till detta i sitt senaste tal, då han klagade på att den ”förenklade propagandan” (dvs. Kominterns propaganda från igår mot fascismen) till och med gav upphov till missnöje med den tysk-sovjetiska alliansen i Sovjetunionen. Ovan nämnda radionyheter på ryska vittnar om detta. Men Stalin förväntar sig att han kan bemästra den allmänna opinionen i sitt eget land med hjälp av fler utrensningar: till skillnad från Hitlers fientlighet är de ryska arbetarnas fientlighet ännu inte beväpnad. Efter att ha börjat som Hitlers kvartermästare kan således Stalin bli hans halvfånge och allierad.

Är det möjligt med en ny sväng?

Men kan inte Kreml göra en ny skarp sväng, bryta den tysk-sovjetiska överenskommelsen och i sista ögonblicket kasta sig mot Hitler? För detta krävs givetvis stora militära framgångar för Frankrike och England under den närmaste perioden, plus en radikal förändring av USA:s lagar om neutralitet. Inte ens i detta fall skulle Kreml dock knappast gå ut i öppet krig mot Hitler. Men om det samlas betydande styrkor på västfronten skulle Stalin kunna avvisa Hitlers oundvikliga nya krav.

Bara fullständigt okunniga pratmakare eller Kremels betalda agenter kan knyta frågan om inriktningen på Moskvas politik till den internationella arbetarklassens tankar, socialismens uppgifter, de demokratiska principerna, etc. I själva verket avgörs Moskvas politik enbart av den härskande oligarkins kamp för att försvara sig själv. Kremels vägval kommer att avgöras av de bägge lägrens materiella styrkeförhållanden och de militära operationerna förlopp under de närmaste veckorna. Istället för ”vägval” är det bättre att säga ”vart går nästa sicksackande”.